

Forslag

til

Lov om afrunding af visse ørebeløb.

Fremsat den 9. marts 1972 af *handelsministeren*.

§ 1. Ved betaling i dansk mønt af et ørebeløb, som ikke er deleligt med fem, afrundes dette, medmindre andet er aftalt, til det nærmeste beløb, der kan deles med fem. Der kan ikke aftales betaling af et ørebeløb, som ikke kan deles med fem.

§ 2. Loven træder i kraft den 1. april 1973.

§ 3. Loven gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget.

I henhold til det af økonomi- og budgetministeren fremsatte forslag til ny møntlov afskaffes 1- og 2-øren, således at 5-øren fremtidig bliver mindste betalingsenhed her i landet. Gennemførelsen af dette lovforslag vil betyde, at det ikke fremtidigt vil være muligt at foretage betalinger i pengesystemets mindste regningsenhed, 1-øren. Det vil derfor være nødvendigt samtidig med møntreformen at gennemføre en afrundingsregel, hvorefter der ved betaling af ørebeløb, som ikke er delelige med fem, skal ske afrunding til det nærmeste med fem delelige tal.

Loven finder kun anvendelse på betalingssituationen. Afrundingsreglen får derfor ingen betydning for fastfættelsen af priser på enkelte varer og ydelser m. v., idet afrunding først finder sted ved betalingen. Ved køb af et antal varer skal de enkelte priser sammentælles, inden afrundingen foretages. Prisfastsættelsen vil fortsat være underkastet bestemmelserne i den til enhver tid gældende monopol- og prislovgivning. Der vil derfor også efter gennemførelsen af afrundingsreglen kunne forekomme priser i f. eks. detailhandelen, som ikke er delelige med fem.

Loven tilsigter ej heller at gribe ind i lønfastsættelsen. Afrunding foretages her på samme måde ved afrunding af slutbeløbet ved den enkelte udbetaling.

Da afrunding vil forekomme i såvel opadgående som nedadgående retning, synes det sandsynligt, at der ved en afskaffelse af 1- og 2-øren overhovedet ikke vil komme nogen mærkbar virkning på prisniveauet som helhed. Danmarks Statistik deler denne opfattelse.

Det må anses for nødvendigt, at møntreformen ledsages af et oplysnings- og informationsarbejde af hensyn til såvel de erhvervsdrivende som forbrugerne. Denne oplysningsvirksomhed vil i vidt omfang kunne forestås af Monopoltilsynet under forudsætning af, at der stilles de nødvendige midler til rådighed til dette formål. Det skønnes, at de hermed forbundne omkostninger andrager ca. 300.000 kr. fordelt med ca. 100.000 kr. til udarbejdelse og trykning af en brochure og ca. 200.000 kr. til annoncering i dagspressen.

Til § 1.

Denne bestemmelse indeholder afrundingsreglen, der går ud på, at ørebeløb, der ikke er delelige med fem, skal afrundes til nærmeste multipla af fem.

Loven tager ikke stilling til, hvem der skal foretage afrundingen. I praksis vil afrundingen formentlig i de fleste tilfælde blive foretaget af den, der kræver betaling, men såfremt denne ikke har foreta-

get afrunding, vil afrundingen kunne foretages af betaleren. I andre tilfælde, f. eks. ved lønudbetalinger eller ved tilskrivning af renter på bank- eller sparekasseindeståender, vil afrunding normalt blive foretaget af betaleren, respektive pengeinstituttet.

Bestemmelsen om, at loven finder anvendelse på enhver betaling i dansk mønt indebærer, at loven gælder såvel ved kontant betaling som ved anden betaling, f. eks. gennem pengeinstitutter, ved check, pr. giro eller lignende. Ved samtidig betaling af flere mellemværender gennem pengeinstitutter og postvæsenet må der således foretages afrunding af hver enkelt betaling.

Loven er deklaratorisk. Det vil således f. eks. kunne aftales, at der skal ske afrunding til beløb delelige med ti eller til hele kronebeløb. Da mindste lovlige betalingsenhed bliver 5-øren, er det dog fastsat, at der kun kan aftales afrunding til ørebeløb, der er multipla af fem.

Til § 2.

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. april 1973 på hvilket tidspunkt 1- og 2-øren ophører med at være lovligt betalingsmiddel.